

ПОЉСКА И ФРАНЦУСКА

E. Romer: Atlas Polski Wspolczesnej. Wydanie trzecie. Książnica-Atlas. Lwów — Warszawa 1928. E. Romer: Mali Atlas Geograficzny. Wydanie dziesiąte. Lwów—Warszawa. 1928. Картографски Институт професора Е. Ромера у Лавову напредује изврсно. Из дана у дан његова су издања све савршенија. Особито су интересанти његови најновији атласи. Тако на пример, скоро све карте „Малога Атласа“ својим хипсометриским маниром представљају спољни облик коре земљине на један од најочигледнијих савремених начина. Вредност је тим картама у толико већа што је у њима унешен сав најсавременији картографски материјал. — Техничка, естетичка страна врло је добро заступљена. Особито је за око пријатан изврстан избор боја, како за представу дубина мора, тако и рељефа суве земљине површине; једно од другог се врло добро издваја, и мада су контрасти импресивни, боје делују на очи естетички врло пријатно. То вреди и за изванредно чисте, лепе и складне боје на последњој карти Пољске са административном поделом.

С. П. Бошковић.

Georges Chabot: Les plateaux du Jura Central, étude morphogénique. (Publications de la faculté des lettres de l'université de Strasbourg, fascicule 41. Société d'Édition: Les Belles Lettres, Paris 1927. С. 1—350, са 85 скица и карата у тексту и 4 табле фотографија ван текста. Цена 50 фр.).

Ово првокласно дело представља детаљну студију о морфогенетској еволуцији Средње Јуре. Полазећи од проматрања о структури и тектоници, и прецизне анализе облика рељефа, аутор је дао врло јасну и документовану концепцију о морфолошкој еволуцији Средње Јуре. Главна црта у њеном рељефу, којом се она издваја од Веначне Јуре, јесу по-

врши, разбијене у платое са монадноцима као остацима ранијих планинских венаца, речних развођа. Овакав општи карактер средње-јурског рељефа био је и раније познат, али су владали различити назови о начину и току његове еволуције; најчешће се узимало да је она заједничка са еволуцијом остале Јуре, у којој је, на пр., *Брикнер* издвајао два циклуса растављена набирањем, а *Махачек* један континуелан циклус. По аутору Средња Јура је у терцијеру сведена на пинеплен радом реке Лоис-а и њене притоке Лисон-а; његови делови су се најбоље одржали изнад вароши Орнана. Овај орнански пинеплен је по том захваћен набирањем, које аутор ставља у понтијску етажу. Настаје живља ерозија, која полази од реке Дуба и Ене, и у орнанском пинеплену се усецају две флувијалне површи. Младим тектонским покретима оне су, као и конзервирани део орнанског пинеплена, дислоковане и разбијене у платое. У току ове еволуције уплећу се појави глацијалног и карсног феномена, од којих је последњи нарочито значајан за детаље рељефа.

Од нарочитог су интереса детаљна излагања у овом изврсном делу. Одличан проматрач и научник јасних и широких концепција, Шабо улази често и у третирање принципијелних питања; ово нарочито вреди за питања о карсном феномену. Не допушта нам простор да их овде, као и методе и резултате рада о проучавању карста Средње Јуре, детаљно изложимо. Нагласићемо само да је за оне који се баве проучавањем карста, ово дело од великог интереса, нарочито због концепције о карсном циклусу, као и излагања о постанку затворених басена, о односу унутрашњих карских облика према спољашњим, и значају ових односа за морфолошку еволуцију карских терена. Сва ова питања Шабо је знатно унапредио.

Др. С. М. Милојевић.

ОПШТА ГЕОГРАФИЈА

Павле Вујевић: Основи Математично и Физичке Географије. II. део. Атмосфера—Океани. Београд 1926. Држ. Штампарија Краљевине Срба, Хрвата и Словенаца. VII + 436 стр., 259 сл. Цена 120 дин. — Првокласно дело о Климатологији и Океанографији у коме су врло добро изложена наша досадашња знања о овоме предмету. Математичка анализа кретања у атмосфери као и кретања воде дата је у сасвим довољној мери. Пошто је опширно објаснио физичке принципе атмосфере, аутор проучава сукцесивно топлотне утицаје, температуре, притисак, ветрове, водене талоге и климатске типове, и утицаје климе на живот биљног и животињског света. Партија посвећена Океанографији

ГЛАСНИК ГЕОГРАФСКОГ ДРУШТВА

почиње са проучавањем топографске средине, а даље се разматрају физичка и хемијска својства морске воде, затим фауна и флора, као и састав морскога дна, и најзад, таласи, струје, и плима и осека.

У. Chataigneau.

(Из „Bibliographie Géographique“, 1926, број 252., превео С. М. Милојевић.)

K. S. Sandford: First Report of the Commission on Pliocene and Pleistocene Terraces, International Geographical Union, 1928. № 2, p. 1—123.

Извршни Одбор Међународне Географске Уније установио је 1926. год. комисију, којој је ставио у задатак, да